

The Holy See

PAPA FRANJO

KATEHEZA SVETOG OCA
PRIPREMLJENA ZA OPĆU AUDIJENCIJU 16. Travnja 2025.

Srijeda, 16. travnja 2025.

[Multimedia]

Ciklus Katehezâ – Jubilej 2025. Isus Krist naša nada. II. Isusov život. Prispodobе 5. Milosrdni otac Bijaše izgubljen i nađe se (Lk 15, 32)

Draga braćo i sestre,

Nakon što smo razmišljali o Isusovim susretima s nekim likovima iz evanđelja, želim se, počevši od ove kateheze, zaustaviti na nekim prispodobama. Kao što znamo, riječ je o pričama koje preuzimaju slike i situacije iz svakodnevne stvarnosti. Zato dotiču i naš život. Predstavljaju izazov za nas. I traže od nas da zauzmemo stav: gdje sam ja u toj priči?

Krećemo od najpoznatije prispodobе, onom koje se možda svi sjećamo iz djetinjstva: prispodobе o ocu i dvojici sinova (Lk 15, 1-3.11-32). U njoj nalazimo središte Isusove Radosne vijesti, to jest Božje milosrđe.

Evanđelist Luka kaže da Isus tu prispodobu pripovijeda farizejima i pismoznancima, koji su mrmljali zato što je blagovao s grešnicima. Zato bi se moglo reći da je to prispodoba upućena onima koji su izgubljeni, ali to ne znaju pa osuđuju druge.

Evanđelje nam želi predati poruku nade, zato što nam poručuje da gdje god i na koji god način da smo se izgubili, Bog nas uvijek dolazi tražiti! Možda smo zalutali poput ovce koja je skrenula s puta na pašu ili je zaostala zbog umora (usp. Lk 15, 4-7). Ili smo se možda izgubili poput novčića,

koji je možda pao na zemlju i više ga ne možemo pronaći, ili kojega je netko negdje stavio, a ne sjeća se gdje. Ili smo se izgubili poput dvojice sinova toga oca: mlađi, jer se umorio od odnosa koji je smatrao prezahtjevnim; ali i stariji, jer nije dovoljno ostati kod kuće ako u srcu nosimo oholost i zlopamćenje.

Ljubav je uvijek zahtjevna, uvijek postoji nešto što moramo izgubiti kako bismo susreli drugoga. No, mlađi sin iz te prispodobe misli samo na sebe, kao što se događa u određenim razdobljima djetinjstva i mladosti. Ustvari oko nas vidimo i mnogo odraslih koji su takvi, koji ne mogu nastaviti s nekim odnosom zato što su sebični. Zavaravaju se misleći da pronalaze sebe same, ali umjesto toga se gube, zato što istinski živimo samo kad živimo za nekoga.

Taj mlađi sin, kao i svi mi, gladan je ljubavi, želi biti voljen. Ali ljubav je dragocjeni dar, s njom valja pažljivo postupati. On je, naprotiv, rasipa, prodaje se i ne poštuje se. Primjećuje to tek u vrijeme bijede, kad nitko za njega ne mari. Postoji opasnost da u tim trenucima počnemo prositi ljubav i vežemo se za prvog vlasnika na kojeg naiđemo.

Upravo ta iskustva u nama stvaraju iskrivljeno uvjerenje da u odnosu možemo biti samo kao sluge, kao da moramo iskupiti neki grijeh ili kao da prava ljubav ne može postojati. Naime, kad je mlađi sin dotaknuo dno, počeo je razmišljati o povratku u očevu kuću kako bi sa zemlje pokupio nekoliko mrvica ljubavi.

Samo onaj tko nas istinski voli može nas osloboditi tog lažnoga pogleda na ljubav. Upravo to iskustvo doživljavamo u odnosu s Bogom. Veliki slikar Rembrandt je na jednoj poznatoj slici sjajno prikazao povratak izgubljenog sina. Posebno su me se dojmila dva detalja: kao prvo mladićeva glava je obrijana, poput pokornika, ali koja izgleda i poput glave djeteta, zato što se taj sin ponovno rađa. Drugi detalj su očeve ruke: jedna muška a druga ženska, kako bi dočarao snagu i nježnost u zagrljaju oproštenja.

S druge strane, stariji sin predstavlja one kojima je ta prispodoba ispričana: to je sin koji je uvijek ostao kod kuće sa svojim ocem, ali je ipak bio daleko od njega, dalek u srcu. Možda je i taj sin htio otići od kuće, ali je ovdje, u tom odnosu, ostao iz straha ili dužnosti. Kad se, međutim, prilagođavamo protiv volje pa se u nama počinje rađati bijes, prije ili kasnije ta srdžba izbije van. Paradoksalno, upravo stariji sin na kraju riskira ostati izvan kuće, zato što ne dijeli očevu radost.

Ali otac izlazi također njemu ususret. Ne kori ga i ne poziva na dužnost. Želi samo da sin osjeti njegovu ljubav. Poziva ga u kuću i ostavlja otvorena vrata. I nama ta vrata ostaju otvorena. To je, naime, razlog nade: možemo se nadati zato što znamo da nas Otac čeka, da nas vidi izdaleka i ostavlja nam uvijek otvorena vrata.

Draga braćo i sestre, zapitajmo se gdje smo mi u toj divnoj priči. I molimo Boga Oca za milost da možemo pronaći put za povratak kući.
